

and freight), и износ - FOB (free on board). Статистическата стойност на стоките под митнически икономически режими (активно усъвършенстване с по-следващ реекспорт) отчита цялата стойност както на временно внесените суровини или полуфабрикати, така и на изнесените компенсаторни продукти. За целите на платежния баланс и за изчисляване на външнотърговското салдо (Износ FOB - Внос FOB) общият внос по цени CIF се преизчислява по цени FOB. При това трябва да се отбележи съществуването на известни методически проблеми, предполагащи недостатъчна прозрачност на оценките най-вече при третирането на дейността на националните транспортни компании при превоза на вносни стоки от границата на страната износител. Относителният дял на разходите за транспорт, застраховки и други товаро-разтоварни услуги, включени в цена CIF, се оценява на около 8%, т.е. $\text{Внос CIF} \cdot 0.92 = \text{Внос FOB}$.

Всички сделки се преизчисляват в **български левове** по курс на съответната валута, обявен от БНБ за предпоследната сряда на предходния месец. При отклонения в курса на отделните валути към лева с повече от 5% се използва седмичен курс. За преизчисляването в USD и EUR е препоръчително да се използват средномесечните курсове, обявени от БНБ при условие, че в рамките на месеца няма отклонения, по-големи от 5%.

Националната ни статистическа отчетност по външната търговия е **организирана по следния начин**: Единните административни документи (ЕАД) - митнически декларации, от всички митнически бюра се въвеждат в Българската интегрирана митническа информационна система (БИМИС). От април 2003 г. Националният статистически институт получава по електронен път файл с първични записи вече директно от агенция "Митници", който съдържа 25 полета от ЕАД. Ежемесечно НСИ получава информация: от агенция "Митници" - за специалната търговия; от НЕК - за електрическата енергия; от Булгаргаз - за газта, от летищата и БМФ - съответно за самолетното и корабното снабдяване, за които не се попълва ЕАД.

НСИ прави електронна проверка за достоверност на всички кодове на средната цена за по-важните стоки и за съвместимост между отделните полета в Митническата декларация. Провереният и коригиран файл се подлага на обработка за: индикация на отчетния период; изчисляване на USD; отделяне на митническите режими, които не се включват във вноса или износа; агрегация на данните и включването им към базата данни "Външна търговия". Специално подготвените файлове се изпращат в Европейската база данни COMEXT. Те се използват и за зареждане на националната статистическа база данни "Външна търговия", която се поддържа в НСИ.

Данните за стоковите потоци се подготвят по основни реквизити, които включват: отчетен период; продуктов код по Митническата тарифа; стра-